

१. निकायको स्वरूप र प्रकृती :

कालिकोट जिल्लाको सदरमुकाम खाँडाचक्र नगरपालिका साविक कर्णाली अञ्चलको प्रवेशद्वार समेत हो । यस नगरपालिकामा साविकको मान्न, पाँखा, दाँहा गाविस तथा बदालकोट गाविसको बडा नं. १, २ र ३ र भर्ता गाविसको बडा नं. ८ लाई समेत समेटिएको छ । नगरपालिकाको पुर्व तर्फ तिलागुफा नगरपालिका, पश्चिम तर्फ कर्णाली नदी, उत्तर तर्फ पचालभरना गाउँपालिका र दक्षिण तर्फ शुभकालिका गाउँपालिका पर्दछ । यस नगरपालिकाको कुल क्षेत्रफल १३३.२९ वर्ग कि.मी. रहेको छ । यस नगरपालिकामा पर्ने महत्वपूर्ण पर्यटकीय स्थलहरु कोट दरवार तथा ढुङ्गेवर्गैचा, चुलीमालिका, पिली युद्ध पर्यटकीय क्षेत्र, पञ्चदेवल मन्दिर आदि हुन् ।

नेपालको सबैभन्दा ठूलो ताल, रारा ताल पुग्ने स्थलमार्ग एक मात्र कर्णाली राजमार्ग हो जुन यसै नगरपालिका हुँदै अगाडी बढ्दछ । विगतमा यस नगरपालिका सामाजिक, आर्थिक, विकास लगाएतको क्षेत्रमा निकै पछि परेको भएता पनि नेपालको संविधान तथा संघियता कार्यान्वयनको क्रममा केहि वर्षयता यस क्षेत्रमा विकास निर्माणको गति तिव्र हुँदै गएको छ । नगरपालिकाले नगरको समग्र विकासको लागि शिक्षा, स्वास्थ्य, पूर्वाधार, कृषि, पशु, पर्यटन, लक्षीत समुह विकास, खानेपानी सरसफाई लगाएतका क्षेत्रमा नागरिकलाई नजिकवाट सेवा प्रवाह गर्न हरदम प्रयास गरिरहेको छ ।

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार

- (१) नगरपालिकाको एकल अधिकार संविधानको अनुसूची-८ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।
- (२) उपदफा (१) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ:-

क. नगर प्रहरी

- (१) नगर प्रहरीको गठन, सञ्चालन, व्यवस्थापन, नियमन तथा नगर प्रहरी सम्बन्धी नीति, कानून र मापदण्डको निर्माण तथा कार्यान्वयन,
- (२) देहायका कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनको लागि नगर प्रहरीको परिचालन गर्न सक्ने:-
 (क) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको नीति, कानून, मापदण्ड तथा निर्णय कार्यान्वयन,
 (ख) गाउँपालिका वा नगरपालिकाको सम्पत्तिको सुरक्षा र संरक्षण,
 (ग) स्थानीयस्तरमा हुने सभा समारोह, परम्परा तथा जात्रा चाडपर्वको सुरक्षा व्यवस्थापन,
 (घ) स्थानीय बजार तथा पार्किङ स्थलको रेखदेख र व्यवस्थापन,
 (ङ) गाउँ वा नगर सरसफाई सम्बन्धी मापदण्डको कार्यान्वयन,
 (च) न्यायिक समितिले गरेका मिलापत्र तथा निर्णयको कार्यान्वयन,
 (छ) सार्वजनिक ऐलानी र पर्ती जग्गा, सार्वजनिक भवन, सम्पदा तथा भौतिक पूर्वाधारको संरक्षण र सुरक्षा,
 (ज) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी खोजी, उद्धार, राहत तथा पुनर्स्थापना,
 (झ) अनधिकृत विज्ञापन तथा होडिङ बोर्ड नियन्त्रण,
 (ज) छाडा पशु चौपायाको नियन्त्रण,
 (ट) अनधिकृत निर्माण तथा सार्वजनिक सम्पत्ति अतिक्रमण रोकथाम तथा नियन्त्रण,
 (ठ) कार्यपालिकाले तोकेको अन्य कार्य।

ख. सहकारी संस्था

- (१) सहकारी संस्था सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्डको निर्माण, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) सम्बन्धित गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको भौगोलिक क्षेत्रभित्र सञ्चालन हुने सहकारी संस्थाको दर्ता, अनुमति, खारेजी र विघटन,

- (३) सहकारी वचत तथा ऋण परिचालन सम्बन्धी स्थानीय मापदण्ड निर्धारण र नियमन,
- (४) सहकारी सम्बन्धी राष्ट्रिय, केन्द्रीय, विषयगत, प्रादेशिक र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग समन्वय र सहकार्य,
- (५) सहकारी सम्बन्धी स्थानीय तथ्याङ्क व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (६) स्थानीय सहकारी संस्थाको क्षमता अभिवृद्धि,
- (७) स्थानीय सहकारी क्षेत्रको प्रवर्द्धन, परिचालन र विकास ।

ग. एफ.एम. सञ्चालन

- (१) एक सय वाटसम्मको एफ. एम. रेडियो सञ्चालन अनुमति, नवीकरण, नियमन र खारेजी, प्रदेश कानूनको अधीनमा रही एफ.एम. सञ्चालन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

घ. स्थानीय कर, सेवा शुल्क तथा दस्तुर

- (१) सङ्गीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सम्पत्ति कर, घर बहाल कर, घर जग्गा रजिष्ट्रेशन शुल्क, सवारी साधन कर, सेवा शुल्क दस्तुर, पर्यटन शुल्क, विज्ञापन कर, व्यवसाय कर, भूमिकर (मालपोत), मनोरञ्जन कर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय पूर्वाधार तथा सेवाको शुल्क निर्धारण, सङ्कलन र व्यवस्थापन,
- (३) ट्रेकिङ, कायाकिङ, क्यानोनिङ, बज्जी जम्प, जिपफ्लायर, चाफिटिङ, मोटरबोट, केवुलकार सेवा लगायत अन्य जल तथा स्थल क्षेत्रमा सञ्चालन हुने नवीन पर्यटकीय सेवा तथा साहसिक खेलको शुल्क,
- (४) जडीबुटी, कवाडी र जीवजन्तु कर निर्धारण तथा सङ्कलन,
- (५) स्थानीय राजस्वको आधार विस्तार तथा प्रवर्द्धन,
- (६) दुगां, गिट्टी, वालुवा, माटो, काठ दाउरा, जराजुरी, स्लेट, खरीदुगां आदि प्राकृतिक एवं खानीजन्य वस्तुको बिक्री तथा निकासी शुल्क दस्तुर संकलन
- (७) सिफारिस, दर्ता, अनुमति, नवीकरण आदिको शुल्क, दस्तुर निर्धारण र संकलन
- (८) स्थानीय राजस्व प्रवर्द्धनका लागि प्रोत्साहन,
- (९) राजस्व सूचना तथा तथ्याकंको आदान प्रदान,
- (१०) सङ्गीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय तहमा राजस्व चुहावट नियन्त्रण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (११) स्थानीय पूर्वाधार सेवा र उपयोगमा सेवा शुल्क दस्तुर सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड र नियमन,
- (१२) मालपोत संकलन,
- (१३) कर तथा सेवा शुल्क सम्बन्धी अन्य कार्य।

ड. स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, मापदण्ड, सेवा शर्त, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) संविधानको धारा ३०२ को उपधारा (२) बमोजिम समायोजन भएका कर्मचारीको व्यवस्थापन, उपयोग र समन्वय,
- (३) सगांठन विकास, जनशक्ति व्यवस्थापन र वृत्ति विकास,
- (४) स्थानीय कानून बमोजिम सगांठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गरी सगांठन संरचना तथा दरबन्दी निर्धारण,
- (५) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापनमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको उपयोग, प्रवर्द्धन र नियमन,
- (६) जनशक्ति व्यवस्थापन तथा वृत्ति विकास,
- (७) स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

च. स्थानीय तथ्याकं र अभिलेख सकलन

- (१) स्थानीय तथ्याकं सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) आधारभूत तथ्याकं सङ्गलन र व्यवस्थापन,
- (३) जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद, बसाइसराइ दर्ता र पारिवारिक लगतको अभिलेख तथा पञ्जीकरण व्यवस्थापन,
- (४) सूचना तथा सञ्चार, प्रविधियुक्त आधारभूत तथ्याकंको सकलन र व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीय तथ्याकं र अभिलेख सकलन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

छ. स्थानीयस्तरका विकास आयोजना तथा परियोजना

- (१) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याकंन र नियमन,
- (२) आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, वातावरणीय, प्रविधि र पूर्वाधारजन्य विकासका लागि आवश्यक आयोजना तथा परियोजनाहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन तथा मूल्याकंन,
- (३) आयोजनाको अध्ययन, अनुसन्धान तथा प्रभाव मूल्याकंन,
- (४) सम्भाव्य प्राकृतिक श्रोत तथा साधनको पहिचान तथा अभिलेख व्यवस्थापन,
- (५) सझीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही शहरी विकास, बस्ती विकास र भवन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, आयोजना पहिचान, अध्ययन, कार्यान्वयन र नियमन,
- (६) राष्ट्रिय भवन संहिता तथा मापदण्ड बमोजिम भवन निर्माण अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (७) सरकारी भवन, विद्यालय, सामुदायिक भवन, सभागृह र अन्य सार्वजनिक भवन तथा संरचनाको निर्माण र मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (८) सझीय र प्रदेशस्तरीय आयोजना तथा परियोजनाको कार्यान्वयनमा समन्वय, सहजीकरण र सहयोग,
- (९) सुरक्षित बस्ती विकास सम्बन्धी नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, नियमन र मूल्याकंन,
- (१०) सार्वजनिक निर्माण कार्यको लागि प्रचलित कानून बमोजिमको “घ” वर्गको इजाजतपत्रको जारी, नवीकरण तथा खारेजी,
- (११) पर्यटन क्षेत्रको विकास, विस्तार र प्रवर्द्धन सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) नवीन पर्यटकीय सेवा तथा कार्यहरू सम्बन्धी आयोजनाहरूको पहिचान, कार्यान्वयन, व्यवस्थापन, अनुगमन तथा नियमन,
- (१३) विकास आयोजना तथा परियोजना सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ज. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षा

- (१) प्रारम्भिक बाल विकास तथा शिक्षा, आधारभूत शिक्षा, अभिभावक शिक्षा, अनौपचारिक शिक्षा, खुला तथा वैकल्पिक निरन्तर सिकाइ, सामुदायिक सिकाइ र विशेष शिक्षा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन, मूल्याकंन र नियमन,
- (२) सामुदायिक, संस्थागत, गुठी र सहकारी विद्यालय स्थापना, अनुमति, सञ्चालन, व्यवस्थापन तथा नियमन,
- (३) प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिमको योजना तर्जुमा, सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन, मूल्याकंन र नियमन,
- (४) मातृभाषामा शिक्षा दिने विद्यालयको अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (५) गाभिएका वा बन्द गरिएका विद्यालयहरूको सम्पत्ति व्यवस्थापन,
- (६) गाउँ तथा नगर शिक्षा समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (७) विद्यालय व्यवस्थापन समिति गठन तथा व्यवस्थापन,
- (८) विद्यालयको नामाकरण,

- (९) सामुदायिक विद्यालयको जग्गाको स्वामित्व, सम्पत्तिको अभिलेख, संरक्षण र व्यवस्थापन,
- (१०) विद्यालयको गुणस्तर अभिवृद्धि तथा पाठ्यसामग्रीको वितरण,
- (११) सामुदायिक विद्यालयको शिक्षक तथा कर्मचारीको दरबन्दी मिलान,
- (१२) विद्यालयको नक्साकान, अनुमति, स्वीकृति, समायोजन तथा नियमन,
- (१३) सामुदायिक विद्यालयको शैक्षिक पूर्वाधार निर्माण, मर्मत सम्भार, सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (१४) आधारभूत तहको परीक्षा सञ्चालन, अनुगमन तथा व्यवस्थापन,
- (१५) विद्यार्थी सिकाई उपलब्धीको परीक्षण र व्यवस्थापन,
- (१६) निःशुल्क शिक्षा, विद्यार्थी प्रोत्साहन तथा छात्रवृत्तिको व्यवस्थापन,
- (१७) ट्यूसन, कोचिड जस्ता विद्यालय बाहिर हुने अध्यापन सेवाको अनुमति तथा नियमन,
- (१८) स्थानीयस्तरको शैक्षिक ज्ञान, सीप र प्रविधिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र स्तरीकरण,
- (१९) स्थानीय पुस्तकालय र वाचनालयको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२०) माध्यमिक तहसम्मको शैक्षिक कार्यक्रमको समन्वय र नियमन,
- (२१) सामुदायिक विद्यालयलाई दिने अनुदान तथा सोको बजेट व्यवस्थापन, विद्यालयको आय व्ययको लेखा अनुशासन कायम, अनुगमन र नियमन,
- (२२) शिक्षण सिकाई, शिक्षक र कर्मचारीको तालिम तथा क्षमता विकास,
- (२३) अतिरिक्त शैक्षिक क्रियाकलापको सञ्चालन।

भ. आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई

- (१) आधारभूत स्वास्थ्य र सरसफाई तथा पोषण सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन तथा नियमन,
- (२) आधारभूत स्वास्थ्य, प्रजनन स्वास्थ्य र पोषण सेवाको सञ्चालन र प्रवर्द्धन,
- (३) अस्पताल र अन्य स्वास्थ्य संस्थाको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी भौतिक पूर्वाधार विकास तथा व्यवस्थापन,
- (५) स्वच्छ खानेपानी तथा खाद्य पदार्थको गुणस्तर र वायु तथा ध्वनिको प्रदूषण नियन्त्रण र नियमन,
- (६) सरसफाई सचेतनाको अभिवृद्धि र स्वास्थ्यजन्य फोहोरमैलाको व्यवस्थापन,
- (७) स्वास्थ्यजन्य फोहरमैला सङ्कुलन, पुनः उपयोग, प्रशोधन, विसर्जन र सोको सेवा शुल्क निर्धारण र नियमन,
- (८) रक्त सञ्चार सेवा तथा स्थानीय र शहरी स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन,
- (९) औषधि पसल सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन र नियमन,
- (१०) सरसफाई तथा स्वास्थ्य क्षेत्रबाट निष्कासित फोहोरमैला व्यवस्थापनमा निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय, सहकार्य र साझेदारी,
- (११) परिवार नियोजन तथा मातृशिशु कल्याण सम्बन्धी सेवा सञ्चालन, अनुमति, अनुगमन तथा नियमन,
- (१२) महिला तथा बालबालिकाको कुपोषण न्यूनीकरण, रोकथाम, नियन्त्रण र व्यवस्थापन।

न. स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता

- (१) स्थानीय व्यापार, वस्तुको माग, आपूर्ति तथा अनुगमन, उपभोक्ता अधिकार तथा हित सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) बजार तथा हाट बजार व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीय वस्तुहरूको उत्पादन, आपूर्ति तथा निकासी प्रक्षेपण, मूल्य निर्धारण र अनुगमन,
- (४) स्थानीय व्यापार र वाणिज्य सम्बन्धी पूर्वाधार निर्माण,
- (५) स्थानीय वस्तु र सेवा व्यापारको मूल्य तथा गुणस्तरको अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरका व्यापारिक फर्मको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, अनुगमन र नियमन,
- (७) स्थानीय व्यापारको तथ्याकान प्रणाली र अध्ययन अनुसन्धान,
- (८) निजी तथा गैरसरकारी क्षेत्रसँग समन्वय र सहकार्य,
- (९) स्थानीय व्यापार प्रवर्द्धन, सहजीकरण र नियमन,

- (१०) स्थानीय बौद्धिक सम्पत्तिको संरक्षण, प्रवर्द्धन र अभिलेखाकान्त,
- (११) उपभोक्ता सचेतना अभिवृद्धि, लक्षित उपभोक्ताको लगत व्यवस्थापन र स्थानीय वस्तु तथा सेवाको गुणस्तर परीक्षण,
- (१२) वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा तथा त्यसको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (१३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
- (१४) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्यमा प्रतिकूल असर पर्ने किसिमका उपभोग्य वस्तुको बेचविखन र उपभोग तथा वातावरणीय प्रदूषण र हानिकारक पदार्थहरूको नियन्त्रण, अनुगमन तथा नियमन,
- (१५) स्थानीयस्तरमा सरसफाई तथा फोहरमैला व्यवस्थापन,
- (१६) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमूखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
- (१७) स्थानीयस्तरमा हरित क्षेत्रको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (१८) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन,
- (१९) स्थानीय बजार व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण र जैविक विविधता सम्बन्धी अन्य कार्य।

ट. स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक र सिंचाइ

- (१) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक र सिंचाइ सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा सो सम्बन्धी योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) स्थानीय, ग्रामीण तथा कृषि सडक, भोलुँगे पूल, पुलेसा, सिंचाइ र तटबन्धन सम्बन्धी गुरुयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, मर्मत, सम्भार र नियमन,
- (३) स्थानीयस्तरका सिंचाइ प्रणालीको निर्माण, सञ्चालन, रेखदेख, मर्मत सम्भार, स्तरोन्तति, अनुगमन र नियमन,
- (४) यातायात सुरक्षाको व्यवस्थापन र नियमन,
- (५) स्थानीय सडक, ग्रामीण सडक, कृषि सडक सम्बन्धी अन्य कार्य।

ठ. गाउँसभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन

- (१) गाउँसभा वा नगरसभा सम्बन्धी नीति, कानून र कार्यविधि,
- (२) स्थानीयस्तरका विषय क्षेत्रगत नीति तथा रणनीति, आवधिक तथा वार्षिक योजना, कार्यक्रम र बजेट स्वीकृति,
- (३) सभाका समितिहरूको गठन र सञ्चालन ,
- (४) स्थानीय तहबीच साभा सरोकार तथा साभेदारीका विषयमा संयुक्त समिति गठन,
- (५) कार्यपालिका तथा न्यायिक समितिबाट सभामा प्रस्तुत प्रतिवेदनमाथि छलफल तथा सो सम्बन्धमा आवश्यक निर्देशन,
- (६) विकास योजना तथा कार्यक्रमको प्रभावकारी कार्यान्वयन तथा सुशासनको लागि कार्यपालिकालाई निर्देशन,
- (७) गाउँपालिका तथा नगरपालिकालाई आर्थिक व्ययभार पर्ने विषयको नियमन,
- (८) स्थानीय मेलपिलाप र मध्यस्थता,
- (९) गाउँ सभा, नगर सभा, मेलमिलाप र मध्यस्थताको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

ड. स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन

- (१) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको निर्माण, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) जनसाझ्यक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, भौतिक पूर्वाधार, रोजगारीको अवस्था, कूल ग्राहस्थ्य उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय, मानव विकास तथा लैगिंग सशक्तीकरण सूचकाङ्क, राजश्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याकां सकलन र प्रशोधन गरी नवीनतम प्रविधियुक्त र राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पार्श्व चित्र तथा श्रोत नक्साको अद्यावधिक अभिलेखन,

- (३) सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना तथा सञ्चालन,
- (४) सार्वजनिक सम्पत्ति, सामुदायिक सम्पत्ति, भवन, सडक, पसल, व्यवसायको विवरण सहितको अद्यावधिक अभिलेख,
- (५) आफ्नो क्षेत्रभित्र सम्पन्न भएका तथा चालु योजनाको विवरण र त्यस्तो योजनाको सम्पत्तिको अद्यावधिक अभिलेखन,
- (६) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापनमा नवीनतम सूचना प्रविधिको उपयोग,
- (७) स्थानीय अभिलेख व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य।

३. जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण

- (१) स्थानीय जग्गाको नाप नक्सा, कित्ताकाट, हालसाविक, रजिष्ट्रेशन नामसारी तथा दाखिल खारेज,
- (२) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण तथा लगत व्यवस्थापन,
- (३) भूमिको वर्गीकरण अनुसारको लगत,
- (४) सार्वजनिक प्रयोजनका लागि जग्गा प्राप्ति, मुआब्जा निर्धारण तथा वितरणमा समन्वय र सहजीकरण,
- (५) नापी नक्सा तथा जग्गाको स्वामित्व निर्धारण कार्यमा समन्वय र सहजीकरण,
- (६) जग्गा धनी दर्ता प्रमाणपुर्जा वितरण सम्बन्धी अन्य कार्य।

४. कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन, पशु स्वास्थ्य, सहकारी

- (१) कृषि तथा पशुपालन, कृषि उत्पादन व्यवस्थापन र पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) कृषि तथा पशुपन्छी बजार सूचना, बजार तथा हाटबजारको पूर्वाधार निर्माण, साना सिँचाइ निर्माण, तालिम, प्रविधि प्रसार, प्राविधिक टेवा, कृषि सामग्री आपूर्ति र कृषक क्षमता विकास कार्यक्रमको सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,
- (३) कृषि तथा पशुपक्षीजन्य प्राकृतिक प्रकोप तथा महामारी रोगको नियन्त्रण,
- (४) पशुपक्षी चिकित्सा सेवाको व्यवस्थापन,
- (५) कृषि वातावरण संरक्षण तथा जैविक विविधताको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
- (६) पशुनश्ल सुधार पद्धतिको विकास र व्यवस्थापन,
- (७) उच्च मूल्ययुक्त कृषिजन्य वस्तुको प्रवर्द्धन, विकास तथा बजारीकरण,
- (८) स्थानीय चरन तथा खर्क विकास र व्यवस्थापन,
- (९) पशु आहारको गुणस्तर नियमन,
- (१०) स्थानीयस्तरमा पशुपक्षी सम्बन्धी तथ्याङ्को व्यवस्थापन र सूचना प्रणाली,
- (११) पशु बधशाला र शीत भण्डारणको व्यवस्थापन र नियमन,
- (१२) पशुपक्षी सम्बन्धी बीमा र कर्जा सहजीकरण,
- (१३) पशुपालन तथा पशु स्वास्थ्य सम्बन्धी अन्य कार्य।

५. जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशक्तहरूको व्यवस्थापन

- (१) सङ्घ र प्रदेश कानूनको अधीनमा रही सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको कार्यान्वयन, सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (२) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति तथा असहायको लगत अद्यावधिक, परिचयपत्र वितरण, सामाजिक सुरक्षा तथा सुविधाको व्यवस्थापन तथा वितरण,
- (३) जेष्ठ नागरिक क्लब, दिवा सेवा केन्द्र, भेटघाट स्थल, आश्रय केन्द्रको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन,
- (४) सङ्घ तथा प्रदेशसँगको समन्वयमा अपागंता पुनर्स्थापना केन्द्र, ज्येष्ठ नागरिक केन्द्र तथा अशक्त स्थाहार केन्द्रको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (५) सडक बालबालिका, अनाथ, असहाय, अशक्त र मानसिक असन्तुलन भएका व्यक्तिहरूको पुनर्स्थापना केन्द्रको सञ्चालन, व्यवस्थापन, अनुगमन र नियमन,

(६) जेष्ठ नागरिक, अपागंता भएका व्यक्ति र अशत्तहरूको व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

थ. बेरोजगारको तथ्याकं सकलन

- (१) रोजगार तथा बेरोजगार श्रमशक्तिको तथ्याङ्क सङ्कलन, प्रशोधन र सूचना प्रणालीको स्थापना,
- (२) स्थानीयस्तरमा रहेका स्वदेशी तथा विदेशी श्रमिकको लगत सकलन तथा सूचना व्यवस्थापन,
- (३) विभिन्न क्षेत्र तथा विषयका दक्ष जनशक्तिको तथ्याकं सकलन तथा व्यवस्थापन,
- (४) सुरक्षित वैदेशिक रोजगारी र वैदेशिक रोजगारीमा रहेको श्रमशक्तिको सूचना तथा तथ्याकंको सकलन तथा व्यवस्थापन,
- (५) रोजगार सूचना केन्द्रको व्यवस्थापन तथा सञ्चालन,
- (६) वैदेशिक रोजगारीमा जाने श्रमशक्तिको लागि वित्तीय साक्षरता र सीपमूलक तालीमको सञ्चालन,
- (७) वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरूको सामाजिक पुनः एकीकरण,
- (८) वैदेशिक रोजगारीबाट प्राप्त ज्ञान, सीप र उद्यमशीलताको उपयोग,
- (९) बेरोजगारको तथ्याकं सकलन सम्बन्धी अन्य कार्य।

द. कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण

- (१) कृषि प्रसार सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) कृषि प्रसार तथा जनशक्तिको प्रक्षेपण, व्यवस्थापन र परिचालन,
- (३) कृषकहरूको क्षमता अभिवृद्धि, प्राविधिक सेवा, टेवा, सीप विकास र सशक्तीकरण,
- (४) कृषि बित्रियन, नश्ल, मलखाद र रसायन तथा औषधिहरूको आपूर्ति, उपयोग र नियमन,
- (५) कृषक समूह, कृषि सहकारी र कृषि सम्बन्धी स्थानीय सङ्ग संस्थाहरूको समन्वय, व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा कृषि सम्बन्धी प्रविधिको संरक्षण र हस्तान्तरण,
- (७) कृषि सम्बन्धी सूचनाको प्रचारप्रसार,
- (८) स्थानीयस्तरका स्रोत केन्द्रहरूको विकास र व्यवस्थापन,
- (९) प्रागांतरिक खेती तथा मलको प्रवर्द्धन र प्रचार प्रसार,
- (१०) कृषि प्रसारको व्यवस्थापन, सञ्चालन र नियन्त्रण सम्बन्धी अन्य कार्य ।

ध. खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना, वैकल्पिक ऊर्जा

- (१) स्थानीय खानेपानी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवा व्यवस्थापन,
- (३) एक मेगावाट सम्मका जलविद्युत आयोजना सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (४) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, नियमन,
- (५) स्थानीय विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन, सञ्चालन, अनुगमन र नियमन,
- (६) स्थानीय तहमा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी प्रविधि विकास र हस्तान्तरण, क्षमता अभिवृद्धि र प्रवर्द्धन,
- (७) खानेपानी, साना जलविद्युत आयोजना तथा वैकल्पिक ऊर्जा सम्बन्धी अन्य कार्य ।

न. विपद् व्यवस्थापन

- (१) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजनाको कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,

- (२) स्थानीयस्तरमा विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना, पूर्व सूचना प्रणाली, खोज तथा उद्धार, राहत सामग्रीको पूर्व भण्डारण, वितरण र समन्वय,
- (३) स्थानीय तटबन्ध, नदी र पहिरोको नियन्त्रण तथा नदीको व्यवस्थापन र नियमन,
- (४) विपद् जोखिम क्षेत्रको नक्साङून तथा बस्तीहरूको पहिचान र स्थानान्तरण,
- (५) विपद् व्यवस्थापनमा सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय समुदाय, सङ्घ संस्था तथा निजी क्षेत्रसँग सहयोग, समन्वय र सहकार्य,
- (६) विपद् व्यवस्थापन कोषको स्थापना तथा सञ्चालन र स्रोत साधनको परिचालन,
- (७) विपद् जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धी स्थानीयस्तरका आयोजनाको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (८) विपद् पश्चात् स्थानीयस्तरको पुनर्स्थापना र पुनर्निर्माण,
- (९) स्थानीयस्तरको विपद् सम्बन्धी तथ्याकं व्यवस्थापन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (१०) स्थानीय आपतकालीन कार्य सञ्चालन प्रणाली,
- (११) समुदायमा आधारित विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमको सञ्चालन,
- (१२) विपद् व्यवस्थापन सम्बन्धी अन्य कार्य ।

प. जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण

- (१) जलाधार, वन्यजन्तु, खानी तथा खनिज पदार्थको संरक्षण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड तथा योजनाको कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) पानी मुहानको संरक्षण,
- (३) सामुदायिक भू-संरक्षण र सोमा आधारित आय आर्जन कार्यक्रम,
- (४) भू-संरक्षण र जलाधार व्यवस्थापनजन्य सामुदायिक अनुकूलन,
- (५) खानी तथा खनिज पदार्थ सम्बन्धी सूचना तथा तथ्याङू सकलन,
- (६) बहुमूल्य धातु, पत्थर तथा खनिज पदार्थको संरक्षण र सम्बद्धनमा सहयोग,
- (७) ढुगां, गिट्ठी, बालुवा, नुन, माटो, खरीढुगां तथा स्लेट जस्ता खानीजन्य वस्तुको सर्वेक्षण, उत्खनन् तथा उपयोगको दर्ता, अनुमति, नवीकरण, खारेजी र व्यवस्थापन,
- (८) भौगोर्भिक नक्सा प्रकाशन ।

फ. भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास

- (१) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी स्थानीयस्तरको नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) पुरातात्त्व, प्राचीन स्मारक तथा संग्रहालयको संरक्षण, सम्भार, प्रवर्द्धन र विकास,
- (३) परम्परागत जात्रा तथा पर्वको सञ्चालन र व्यवस्थापन,
- (४) प्रचलित कानून विरुद्धका कुरीति तथा कुसंस्कार विरुद्ध सामाजिक परिचालन सम्बन्धी कार्य,
- (५) भाषा, संस्कृति र ललितकलाको संरक्षण र विकास सम्बन्धी अन्य कार्य ।

(३) नगरपालिकाले सङ्घ तथा प्रदेशसँगको सहकार्यमा प्रयोग गर्ने साभा अधिकार संविधानको अनुसूची-९ मा उल्लेख भए बमोजिम हुनेछ ।

(४) उपदफा (३) को सर्वसामान्यतामा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी देहायको विषयमा सङ्घ तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ-

क. खेलकुद र पत्रपत्रिका

- (१) स्थानीयस्तरका खेलकुदको संरचनाको पूर्वाधार निर्माण, सञ्चालन तथा विकास,
- (२) स्थानीयस्तरका खेलकुद प्रशासन तथा सङ्घ संस्थाको नियमन र समन्वय,
- (३) खेलकुदको विकास र प्रवर्द्धन,
- (४) खेलकुद प्रतियोगिता आयोजना र सहभागिता,
- (५) खेलकुद सम्बन्धी पूर्वाधारको विकास,
- (६) स्थानीय तहका पत्रपत्रिकाको दर्ता, अभिलेख तथा नियमन ।

ख. स्वास्थ्य

- (१) सञ्चाय तथा प्रदेशस्तरीय लक्ष्य र मापदण्ड बमोजिम स्थानीयस्तरको स्वास्थ्य सम्बन्धी लक्ष्य र गुणस्तर निर्धारण,
- (२) जनरल अस्पताल, नर्सिङ होम, निदान केन्द्र तथा अन्य स्वास्थ्य संस्थाहरूको क्लिनिक दर्ता, सञ्चालन अनुमति र नियमन,
- (३) स्थानीयस्तरमा औषधिजन्य वनस्पति, जडीबुटी र अन्य औषधिजन्य वस्तुको उत्पादन, प्रशोधन र वितरण,
- (४) स्वास्थ्य बीमा लगायतका सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको व्यवस्थापन,
- (५) स्थानीयस्तरमा औषधि तथा अन्य मेडिकल उत्पादनहरूको न्यूनतम मूल्य निर्धारण र नियमन,
- (६) स्थानीयस्तरमा औषधिको उचित प्रयोग र सूक्ष्मजीव निरोधक प्रतिरोध न्यूनीकरण,
- (७) स्थानीयस्तरमा औषधि र स्वास्थ्य उपकरणको खरिद, भण्डारण र वितरण,
- (८) स्थानीयस्तरमा स्वास्थ्य सूचना प्रणालीको व्यवस्थापन,
- (९) स्थानीयस्तरमा जनस्वास्थ्य निगरानी (पब्लिक हेल्थ सर्भलेन्स),
- (१०) स्थानीयस्तरको प्रवर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्यालिएटिभ स्वास्थ्य सेवाको सञ्चालन,
- (११) स्वस्थ जीवनशैली, पोषण, शारीरिक व्यायाम, योग अभ्यास, स्वास्थ्य वृत्तको पालना, पञ्चकर्म लगायतका जनस्वास्थ्य सेवाको प्रवर्द्धन,
- (१२) जुनोटिक र कीटजन्य रोगको नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन,
- (१३) सुर्ती, मदिरा र लागू पदार्थजन्य वस्तुको प्रयोग नियन्त्रण तथा सचेतना अभिवृद्धि,
- (१४) आयुर्वेदिक, युनानी, आम्ची, होमियोप्याथिक, प्राकृतिक चिकित्सा लगायतका परम्परागत स्वास्थ्य उपचार सेवाको व्यवस्थापन,
- (१५) जनस्वास्थ्य, आपतकालीन स्वास्थ्य तथा महामारीको नियन्त्रण योजना र कार्यान्वयन,
- (१६) रोगको नियन्त्रण तथा रोकथाम,
- (१७) आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा प्रवाह तथा स्थानीय सेवाको व्यवस्थापन ।

ग. विद्युत, खानेपानी तथा सिँचाइ जस्ता सेवाहरू

- (१) विद्युत वितरण प्रणाली र सेवाको व्यवस्थापन,
- (२) खानेपानी महसुल निर्धारण र खानेपानी सेवाको व्यवस्थापन,
- (३) स्थानीय साना सतह तथा भूमिगत सिँचाइ प्रणालीको सञ्चालन तथा मर्मत सम्भार, सेवा शुल्क निर्धारण र सकलन सम्बन्धी व्यवस्थापन ।

घ. सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिबाना तथा प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी, पर्यटन शुल्क

- (१) स्थानीय सेवा शुल्क, दस्तुर, दण्ड जरिबाना सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) प्राकृतिक स्रोत साधन र सेवा शुल्क, रोयल्टी सङ्कलन, समन्वय र नियमन,
- (३) खनिज पदार्थको उत्खनन र सो सम्बन्धी रोयल्टी सकलन,
- (४) सामुदायिक वनको सञ्चालन र व्यवस्थापनबाट प्राप्त रोयल्टी सकलन,
- (५) पानीघट्ट, कुलो, पैनी जस्ता सेवा सञ्चालनबाट प्राप्त रोयल्टी सकलन ।

- ड.** वन, जगंल, बन्यजन्तु, चराचुरुगीं, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता
- (१) वन, ज़.ल, बन्यजन्तु, चराचुरुगीं, जल उपयोग, वातावरण, पर्यावरण तथा जैविक विविधता सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
  - (२) स्थानीयस्तरमा सामुदायिक, ग्रामीण तथा शहरी, धार्मिक, कबुलियती र साभेदारी वनको संरक्षण, सम्बद्धन, उपयोग, अनुगमन र नियमन तथा वन उपभोक्ता समूहको व्यवस्थापन,
  - (३) मध्यवर्ती क्षेत्रको सामुदायिक, धार्मिक र कबुलियती वनको व्यवस्थापन,
  - (४) स्थानीयस्तरमा नदी किनार, नदी उकास, नहर किनार तथा सडक किनारमा वृक्षारोपण व्यवस्थापन,
  - (५) स्थानीयस्तरमा निजी वनको प्रवर्द्धन, अनुगमन र नियमन,
  - (६) स्थानीयस्तरमा सार्वजनिक खाली जग्गा, पाखा वा क्षेत्रमा वृक्षारोपण, सम्भार, उपयोग र व्यवस्थापन,
  - (७) स्थानीयस्तरमा जडीबुटी तथा अन्य गैरकाष्ठ वन पैदावार सम्बन्धी सर्वेक्षण, उत्पादन, सकलन, प्रवर्द्धन, प्रशोधन र बजार व्यवस्थापन,
  - (८) वनबीउ बगैचा स्थापना, व्यवस्थापन र प्रवर्द्धन,
  - (९) नर्सरी स्थापना, बिरुवा उत्पादन, वितरण, रोपण र प्रवर्द्धन,
  - (१०) बन्यजन्तु र चराचुरुगींको संरक्षण, व्यावसायिक पालन, उपयोग र अनुगमन,
  - (११) मानव तथा बन्यजन्तु बीचको द्वन्द्व व्यवस्थापन,
  - (१२) स्थानीय प्राणी उद्यान (चिडियाखाना) को स्थापना र सञ्चालन,
  - (१३) स्थानीय बन्यजन्तु पर्यटन र आयआर्जन,
  - (१४) स्थानीयस्तरमा आखेटोपहारको व्यवस्थापन,
  - (१५) स्थानीयस्तरमा वन, बन्यजन्तु तथा चराचुरुगींको अभिलेखाकंन र अध्ययन अनुसन्धान,
  - (१६) विश्वसम्पदा सूचीमा परेका स्मारक र पुरातात्त्विक महत्वका वन, सीमसार क्षेत्र, तटवर्ती क्षेत्रका जग्गा सम्बन्धी लगत,
  - (१७) मिचाहा प्रजातिको नियन्त्रण,
  - (१८) स्थानीयस्तरको जोखिम न्यूनीकरण,
  - (१९) जैविक विविधताको अभिलेखाकंन,
  - (२०) स्थानीयस्तरमा हरियाली प्रवर्द्धन,
  - (२१) स्थानीय साना जल उपयोग सम्बन्धी क्षेत्रगत अयोजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र अनुगमन,
  - (२२) रैथाने प्रजातिको संरक्षण र प्रवर्द्धन,
  - (२३) स्थानीयस्तरमा वातावरणीय जोखिम न्यूनीकरण,
  - (२४) स्थानीयस्तरमा प्रदूषण नियन्त्रण र हानिकारक पदार्थहरूको नियमन तथा व्यवस्थापन,
  - (२५) स्थानीयस्तरमा न्यून कार्बनमुखी तथा वातावरणमैत्री विकास अवलम्बन,
  - (२६) स्थानीयस्तरमा वातावरण संरक्षण क्षेत्र निर्धारण र व्यवस्थापन।

च. सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारण

- (१) सामाजिक सुरक्षा तथा गरिबी निवारण सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, नियमन र अध्ययन अनुसन्धान,
- (२) लक्षित समूह सम्बन्धी स्थानीय योजना, कार्यक्रम, स्रोत परिचालन र व्यवस्थापन, सामाजिक सुरक्षाको कार्यान्वयनको लागि सङ्घ, प्रदेश र स्थानीय सङ्घ संस्थासँग सम्पर्क, समन्वय र सहकार्य,
- (३)

- (४) सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी स्थानीय तथ्याकं र सूचना व्यवस्थापन,
- (५) गरिब घरपरिवार पहिचान सम्बन्धी स्थानीय सर्वेक्षण, सूचना व्यवस्थापन र नियमन,
- (६) स्थानीय सामाजिक सुरक्षा योजना र व्यवस्थापन।

- छ. व्यक्तिगत घटना, जन्म, मृत्यु, विवाह र तथ्याकं**
- (१) व्यक्तिगत घटना (जन्म, मृत्यु, विवाह, बसाइसराइ, सम्बन्ध विच्छेद र धर्मपुत्र र धर्मपुत्री) को दर्ता,
  - (२) व्यक्तिगत घटनाको स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
  - (३) व्यक्तिगत घटनाको अभिलेख व्यवस्थापन र प्रतिवेदन।

- ज. स्थानीयस्तरमा पुरातत्व, प्राचीन स्मारक र संग्रहालय संरक्षण, सम्बद्धन र पुनः निर्माण।**
- झ. सुकुम्बासी व्यवस्थापन**
- (१) सुकुम्बासीको पहिचान र अभिलेख व्यवस्थापन,
  - (२) सुकुम्बासी सम्बन्धी जीविकोपार्जन र बसोबास व्यवस्थापन।

- ञ. प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त रोयल्टी**
- (१) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टी सम्बन्धी नीति, कानून, मापदण्ड तथा नियमन,
  - (२) प्राकृतिक स्रोतबाट प्राप्त हुने रोयल्टीको सकलन तथा बाँडफाँट।

- ट. सवारी साधन अनुमति**
- (१) यातायात व्यवस्थापन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
  - (२) स्थानीय सार्वजनिक यातायातको रुट निर्धारण, अनुमति, नवीकरण, खारेजी, सेवाको गुणस्तर, भाडा दर निर्धारण र नियमन,
  - (३) वातावरणमैत्री, जलवायु परिवर्तन अनुकूलन, विपद् जोखिम संवेद्य, अपागंता र लैंगिकमैत्री यातायात प्रणालीको स्थानीय तहमा प्रवर्द्धन।
  - (५) उपदफा (१) र (३) मा उल्लिखित अधिकारका अतिरिक्त गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको अन्य काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

- क. भूमि व्यवस्थापन**
- (१) सङ्गीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीयस्तरको भू-उपयोग नीति, योजना, कार्यक्रम तर्जुमा र कार्यान्वयन,
  - (२) सङ्गीय तथा प्रदेशको मापदण्डको अधीनमा रही व्यवस्थित बस्ती विकासका कार्यक्रमको तर्जुमा र कार्यान्वयन, एकीकृत वस्ती विकासका लागि जग्गाको एकीकरण तथा जग्गा विकास र व्यवस्थापन,
  - (३) स्थानीयस्तरमा अव्यवस्थित बसोबास व्यवस्थापन।

- ख. सञ्चार सेवा**
- (१) सङ्गीय तथा प्रदेश कानूनको अधीनमा रही स्थानीय क्षेत्रभित्र इन्टरनेट सेवा, टेलिसेन्टर, केबुल तथा तारविहीन टेलिभिजन प्रसारणको अनुमति, नवीकरण र नियमन,
  - (२) स्थानीय क्षेत्रमा सूचना प्रविधिको विकास र प्रवर्द्धन गर्ने।

- ग. यातायात सेवा**

- (१) स्थानीय बस, ट्रली बस, ट्राम जस्ता मध्यम क्षमताका मास ट्राइजिट प्रणालीको नीति, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन, अनुगमन र नियमन,
- (२) राष्ट्रिय रेल पूर्वाधारको उपयोग तथा महानगरीय क्षेत्रभित्र शहरी रेल सेवाको सञ्चालन, व्यवस्थापन, मर्मत सम्भार, समन्वय, साझेदारी र सहकार्य।
- (३) सङ्घ वा प्रदेशले संविधान तथा प्रचलित कानून बमोजिम आफ्नो अधिकारक्षेत्रभित्रको कुनै विषय गाउँपालिका वा नगरपालिकालाई कानून बनाई निक्षेपण गर्न सक्नेछ।
- (४) गाउँपालिका वा नगरपालिकाले उपदफा (१), (३), (४) र (५) बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकारको प्रयोग गर्दा आवश्यकता अनुसार कानून, नीति, योजना, मापदण्ड तथा कार्यविधि बनाई लागू गर्न सक्नेछ।
- (५) स्थानीय तहले प्रदेश सरकारको परामर्शमा नेपाल सरकारको पूर्व स्वीकृति लिई विदेशका कुनै स्थानीय सरकारसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्न सक्नेछ।

(ठ) संघ, संस्था दर्ता तथा नवीकरण

- (१) संघ, संस्था परिचालन सम्बन्धी स्थानीय नीति, कानून, मापदण्ड, योजना, कार्यान्वयन र नियमन,
- (२) स्थानीय स्तरका संघ, संस्थाको दर्ता तथा नवीकरण

३. निकायमा रहने कर्मचारी संख्या र कार्य विवरण

सि. नं.	पदको नाम	पद संख्या	कार्य विवरण	
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	१	प्रशासन	सा.प्र.
२	अधिकृत	१	शिक्षा	शिक्षा.प्र.
३	सि.डि.इन्जिनियर	१	इन्ज.	सिभिल
४	अधिकृत	१	प्रशासन	सा.प्र.
५	लेखा अधिकृत	१	प्रशासन	लेखा
६	अधिकृत	१	शिक्षा	शिक्षा.प्र.
७	जन स्वास्थ्य अधिकृत	१	स्वास्थ्य	ज.स्वा.
८	इन्जिनियर	१	इन्ज.	सिभिल
९	अधिकृत	२	प्रशासन	सा.प्र.
१०	आलेप अधिकृत	१	प्रशासन	लेखा
११	प.हे.न	१	स्वास्थ्य	क.न.
१२	हेत्य असिस्टेन्ट	१	स्वास्थ्य	हे.ई.
१३	सहायक	५	प्रशासन	सा.प्र.
१४	लेखापाल	१	प्रशासन	लेखा
१५	कम्प्युटर अपरेटर	१	विविध	
१६	प्रा.स.	१	शिक्षा	शिक्षा प्र.
१७	सव इन्जिनियर	२	इन्ज.	सिभिल
१८	महिला विकास निरीक्षक	१	विविध	
१९	अमिन	१	ईन्ज.	सर्भे
२०	साहायक	२	प्रशासन	सा.प्र.
२१	स.ले.पा	१	प्रशासन	लेखा
२२	स.महिला वि.नि.	१	विविध	
	जम्मा	२९		

१	सहायक	५	प्रशासन	सा.प्र.
२	सव ईन्जिनियर	५	ईन्ज.	सिभिल
३	सहायक	६	प्रशासन	सा.प्र.
४	अ.सव ईन्जिनियर	६	ईन्ज.	सिभिल
	जम्मा	२२		
१	अधिकृत कृषि	१	कृषि	कृषि
२	सहायक कृषि	२	कृषि	कृषि
३	सहायक कृषि	१	कृषि	कृषि
	जम्मा	४		
१	अधिकृत पशु	१	पशु	ला.पो.डे.डे
४	सहायक पुश	१	पशु	भेट
२	सहायक पशु	२	पशु	ला.पो.डे.डे
३	सहायक पुश	२	पशु	पशु
५	सहायक पशु	२	पशु	ना.प्रा.स.
	जम्मा	८		

४. निकायबाट प्रदान गरिने सेवा

नगरवासी तथा सेवाग्राहीहरुको नाममा जारी गरिएको नागरिक वडापत्र

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आवश्यक पर्ने प्रक्रिया र कागजातहरु	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाग्ने दस्तुर	लाग्ने समय
१	नागरिकता सिफारिस	निवेदन पत्र,आमा/बाबुको नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, जन्म दर्ताको प्रमाण, शैक्षिक प्रमाण पत्र, विवाहित महिलाको हकमा विवाह दर्ताको प्रमाणपत्र, पति, आमा/बाबुको नागरिकता प्रमाणपत्र, बसाई सराई गरी आएको हकमा बसाई सराई सम्बन्धी प्रमाणपत्र, नेपालमा विवाह भई आएको भारतीय महिलाको हकमा रासन कार्ड, कर्मचारी परिवारको हकमा सम्बन्धित कार्यालयको सिफारिस, प्रतिलिपि नागरिकताको हकमा पुरानो नागरिकताको प्रतिलिपि, अंगीकृत नागरिकताको हकमा साविक मुलुकको नागरिकता परित्याग गरेको वा परित्याग गर्ने कारबाही चलाएको पुष्टि गर्ने कागजातहरु	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००।-	सोही दिन
२	जन्म दर्ता	निवेदन पत्र, बालकको बाबु आमाको नागरिकता, विवाह दर्ता प्रमाण पत्र, सुचकको नागरिकताको प्रतिलिपि सहित स्वयंको उपस्थिति, जन्म प्रमाणित कागज	वडा सचिव, पञ्जिकरण शाखा	जन्म भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
३	विवाह दर्ता	निवेदन पत्र, पति, पत्नी दुवैको नागरिकताको प्रतिलिपि सहित स्वयंको उपस्थिति, दुलहीको नागरिकता नभएमा जन्मदर्ता प्रमाणपत्र, बाबु वा दाजु भाइको नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि	वडा सचिव, पञ्जिकरण शाखा	विवाह भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
४	मृत्यु दर्ता	निवेदन पत्र, मृतक र सुचकको नागरिकताको प्रतिलिपि, मृतकसंग सम्बन्ध जोडिने प्रमाणपत्र, मृतकको नागरिकता नभएको हकमा स्थानीय सर्जमिन पत्र, सुचकको नागरिकता नभएको हकमा स्थानीय सर्जमिन पत्र, अविवाहित मृतकको हकमा स्थानीय सर्जमिन पत्र	वडा सचिव, पञ्जिकरण शाखा	मृत्यु भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
५	बसाई सराई	निवेदन पत्र, बसाई सरी आएको वा गएको प्रमाण, नागरिकताको प्रतिलिपि, सबै व्यक्तिको नागरिकता वा जन्म दर्ता	वडा सचिव, पञ्जिकरण शाखा	बसाई सराई भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
६	सम्बन्ध विच्छेद	निवेदन पत्र, अदालतबाट सम्बन्ध विच्छेद भएको फैसलाको प्रमाणित प्रतिलिपि, दुवैको नागरिकताको प्रतिलिपि, पतिको स्थायी ठेगाना सम्बन्धित वडाको हुनु पर्ने	वडा सचिव, पञ्जिकरण शाखा	सम्बन्ध विच्छेद भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
७	जन्म मिति प्रमाणित	निवेदन पत्र, नागरिकता वा जन्म मिति खुल्ने प्रमाण कागजातको प्रतिलिपि, बसाई सरी आएको भए सो को प्रमाण पत्र	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००।-	सोही दिन
८	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस	निवेदन पत्र, बाबु आमाको नागरिकताको प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, जन्म दर्ता प्रमाण पत्र प्रतिलिपि, दुवै कान देखिने पासपोर्ट साइजको २ प्रति फोटो, नाबालक अनिवार्य उपस्थित हुनु पर्ने	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००।-	सोही दिन

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आवश्यक पर्ने प्रक्रिया र कागजातहरु	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाग्ने दस्तुर	लाग्ने समय
९	अपाडग सिफारिस	निवेदन पत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, जन्म दर्ताको प्रतिलिपि, कुन प्रकारको शारिरिक अपाडता हो सम्बन्धि मे.सु. को सिफारिस, व्यक्ति स्वयं उपस्थित हुनु पर्ने वा सम्बन्धित कर्मचारीको प्रतिवेदन	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००/-	सोही दिन
१०	अपांग परिचय पत्र वितरण	निवेदन, नागरिकाको प्रतिलिपि, जन्म दर्ता प्रतिलिपि, अस्पतालको (प्रिस्केप्शन) कार्ड, वडा कार्यालय/न.पा.को सिफारिश पत्र	महिला तथा वालवालिका उपशाखा	निशःल्क	सोही दिन वा ३ दिन भित्र
११	बिद्युत/धारा जडान सिफारिस	निवेदन पत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, घर तथा जग्गाको स्वामित्व सम्बन्धी प्रमाणपत्र, घर नक्साको इजाजतको प्रतिलिपि, ऐलानी जग्गामा भए न.पा. संग भएको सम्भौताको कागजात	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००/-	सोही दिन
१२	नाता प्रमाणित	निवेदन पत्र, नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, नाता खुल्ले प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, सर्जमिन गरी बुझ्नु पर्ने भएका साक्षी बस्ने सात जनाको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, नाता प्रमाणित गर्ने व्यक्तिहरुको ३ प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो, नावालकको हकमा जन्म दर्ताको प्रतिलिपि, मृतक तथा निवेदकको नागरिकताको प्रतिलिपि, मृत्युदर्ता प्रमाण पत्र, निवेदकको र अन्य प्रत्येक नातेदारहरुको ३ प्रति फोटो	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.२००/-	सोही दिन
१३	विवाह प्रमाणित	निवेदन पत्र, पति, पत्नीको नागरिकताको प्रतिलिपि सहित स्वयंको उपस्थिती, बसाई सरी आएको हकमा बसाई सराई दर्ताको प्रमाण पत्र, श्रीमती गैर नागरिक भएको हकमा सम्बन्धित देशको आवश्यक प्रमाण, वि.सं २०४७ पछिको हकमा विवाहदर्ता को प्रतिलिपि	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००/-	सोही दिन
१४	चार किला प्रमाणित	निवेदन पत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि, नापी नक्साको प्रतिलिपि, हालसालै खरिद गरेको भए राजीनामाको लिखित पत्र, चार किल्लाको सघियारको नाम साथै मालपोत तिरेको रसिद, निवेदक स्वयं वा निजले अन्य व्यक्तिलाई तोकेको हकमा निज निवेदकले दिएको अधिकृत वारेसनामाको प्रमाणित प्रतिलिपि	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.५००/-	सोही दिन
१५	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि सिफारिस	निवेदन पत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, मालपोत तिरेको रसिद, जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि, निवेदकको स्थायी वतन जग्गा भएको वडाको नभएमा स्थानीय सर्जमिन मुचुल्का	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००/-	सोही दिन
१६	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	जग्गा नामसारी सम्बन्धि विस्तृत विवरण खुलेको निवेदन, नागरिकताको प्रतिलिपि (नावालकको हकमा जन्म दर्ता), जग्गाधनी प्रमाणपूर्जाको प्रतिलिपि, मालपोत कर तिरेको रसिद, मृतक र निवेदक विचको नाता प्रमाणित प्रतिलिपि,	वडा अध्यक्ष, प्रशासन शाखा	रु.१००/-	सोही दिन

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आवश्यक पर्ने प्रक्रिया र कागजातहरु	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाग्ने दस्तुर	लाग्ने समय
१७	भवन नक्सा पास	निवेदन पत्र, नागरिकताको प्रतिलिपि, जगाधनी प्रमाणपूर्जाको प्रतिलिपि सक्कल नापी नक्सा, पेश गरिएको घर नक्साको ब्लू प्रिन्ट थान १, मालपोत तिरेको रसिद ,चार किल्ला, राजिनामा, फाइल नक्सा	भवन नक्सा उपशाखा / ईन्जिनियर/सब ईन्जिनियर/प्रशाशन शाखा/अमिन	प्रति वर्ग फुट रु. ५०- नक्सा पास किताव रु. ५००।- निर्माण सम्पन्न सिफारिश रु. ५००।-	१५ देखि ३० दिन भित्र
१८	योजना सम्झौता गर्ने	निवेदन, गाउँ सभाबाट उक्त आयोजना वार्षिक योजनामा परेको प्रमाण, उपभोक्ता भेलाको निर्णयको प्रतिलिपि, नियमानुसार उपभोक्ता समिति गठन भएको विवरण तथा उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीको नागरिकता सहितको वडा कार्यालयको सिफारिस, स्वीकृत योजनाको लागत अनुमान	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा योजना शाखा प्रमुख	निशःल्क	सोही दिन, सर्जिमिनको हकमा ३ दिन भित्र
१९	वैंक खाता खोल्ने /बन्द गर्ने सिफारिस	निवेदन, उपभोक्ता समितिको अखिलयारी सहितको निर्णयको प्रतिलिपि, सम्बन्धित पदाधिकारीहरुको नागरिकता तथा फोटोसहितको नमुना दस्तखत कार्ड, निवेदन,योजना सम्झौता	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत / योजना शाखा प्रमुख / आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख	रु.१००।-	सोही दिन
२०	स्वीकृत योजनाको लागत अनुमान तयार गर्ने	योजना को विवरण, वार्षिक कार्यक्रममा परेको प्रमाण र योजना कार्यान्वयन तालिका, ईन्जिनियर / सब ईन्जिनियरले स्थलगत भ्रमण, नापजाँच गरी लागत अनुमान उपलब्ध गराउने ।	योजना शाखा प्रमुख/ ईन्जिनियर/सब ईन्जिनियर	निशःल्क	योजनाको दुरीअनुसार ३ - १० दिन भित्र
२१	योजनाको अन्तिम मुल्यांकन	कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, सार्वजनिक परीक्षण, वडा कार्यालयको सम्पन्नताको सिफारिस, उपभोक्ता समितिको भेलाको निर्णय, अनुगमन समितिले स्थलगत अनुगमन र काम सन्तोषजनक रहेको भन्ने व्यहोरा भएको निर्णयको प्रतिलिपि, ईन्जिनियर/सब ईन्जिनियरको स्थलगत सर्वे, नापजाँच, अनुगमन समितिको स्थलगत अनुगमन	ईन्जिनियर/सब ईन्जिनियर	निशःल्क	योजनाको दुरी र प्रकृति अनुसार ३- १० दिन भित्र
२२	योजनाको जाँचपास, फरफारक र अन्तिम भुक्तानी	निवेदन, कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन, नापी किताब, खर्चको विल भरपाई, उपभोक्ता समितिले आम भेलामा खर्च सार्वजनिक गरेको प्रमाण, फछ्यौटको निर्णयको प्रतिलिपि, योजनाको कार्यान्वयन चरण तथा सम्पन्न भएपछिको फोटो, वडा कार्यालयको सिफारिस, सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदन, अनुगमन समितिले स्थलगत अनुगमन र काम सन्तोषजनक रहेको भन्ने व्यहोरा भएको निर्णयको प्रतिलिपि	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/ईन्जिनियर/स ब ईन्जिनियर/ लेखा प्रमुख	निशःल्क	सोही दिन, सर्जिमिनको हकमा वढीमा ३ दिन भित्र
२३	व्यवसाय नवीकरण	निवेदन, पुरानो व्यवसाय सञ्चालन ईजाजत पत्र, कर चुक्ता प्रमाण पत्र	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत/प्रशासन शाखा प्रमुख/शाखाका कर्मचारी	आर्थिक ऐन २०७८ वमोजिम व्यवसायको प्रकृती हेरी रु. ५००।- देखि १०००।- सम्म	सोही दिन, सर्जिमिनको हकमा वढीमा ३ दिन भित्र

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आवश्यक पर्ने प्रक्रिया र कागजातहरु	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाग्ने दस्तुर	लाग्ने समय
२४	मिलापत्र गराउने, विवाद समाधान तथा अन्य न्यायिक कार्यसम्पादन	उजुरी वा मर्का परेको व्यहोरा सहितको निवेदन, ना.प्र.प्रतिलिपि	नगर प्रमुख/उप प्रमुख/ न्यायीक समितिका पदाधिकारी/सम्बन्धित कर्मचारी	निशःल्क	सोही दिन, सर्जमिनको हकमा वढीमा ३ देखि १५ दिन भित्र
२५	“घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र जारी गर्ने	निर्माण व्यवसाय नियमावली, २०५६ को अनुसुची १ बमोजिमको निवेदन, उद्योग विभागमा उद्योग/ फर्म दर्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, स्थायी लेखा नम्बर (PAN) दर्ता प्रमाणपत्र, न्युनतम १ लाख वैंक व्यालेन्स भएको प्रमाण तथा जग्गाधनी दर्ता प्रमाणपुर्जाको प्रतिलिपि, प्रोपाइटरको नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, प्राविधिक, लेखा र प्रशासनमा काम गर्ने कर्मचारीको विवरण, सम्बन्धित फर्मसँग भएको मेसिनरी, उकरणको स्वामित्व र सोको विमा समेत भएको विवरण पुष्ट हुने कागजात, छानविन उपसमितिको सिफारिस, उल्लेखित उपकरण ठीक दुरुस्त रहेको कुरा उल्लेखित नेपाल ईन्जिनियर्स एशोसियसनको सदस्यता प्राप्त मेकानिकल ईन्जिनियरको सिफारिस र दस्तुर बुझाएको रसीद	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत /प्रशासन शाखा	रु. ५०००/-	छानविन उपसमिति को सिफारिस र नगर कार्यपालिकाबा टलनिर्णय भए पछि ३० दिन सम्म
२६	“घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजतपत्र नवीकरण	निवेदन, नवीकरण दस्तुर बुझाएको रसीद, म्याद सकिएको भए कम्पनी /फर्म नवीकरण भएको प्रमाण	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत /प्रशासन शाखा	म्याद भित्र रु. ३०००/- म्याद नाघेमा थप रु. ३०००/-	सोही दिन
२७	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण अद्यावधिक गर्ने	वडा कार्यालयबाट प्रमाण सहित प्राप्त विवरण (ना.प्र., मृत्युदर्ता, बसाईसराईदर्ता प्रमाणपत्र आदि)	सामाजिक विकास शाखा/पन्जिकाधिकारी	निशःल्क	सोही दिन वा विशेष परिस्थितिमा ३ दिनसम्म
२८	कृषक समुह दर्ता र नविकरण	निवेदन, राजश्य तिरेको रसीद, प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, कृषक समुहको विधान, समुदाय भेलाबाट गठन भएको कृषक समुहको निर्णय प्रतिलिपि, समुह कार्य समितिको नागरिकताको प्रतिलिपि, वडाको सिफारीस	कृषि शाखा र कृषि प्राविधिक	दर्ता रु २०००/- (महिलालाई ५० प्रतिशत छुट), नविकरण रु १०००।	सोही दिन
२९	कृषि औजार उपकरण वित्तिजन वितरण	निवेदन, अग्रीम मागफाराम,, समुहको निर्णय प्रतिलिपि, वडाको सिफारीस	कृषि शाखा र कृषि प्राविधिक	निशःल्क / निर्णय भएबमोजिम अनुदानमा	सोही दिन

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	सेवा सुविधा प्राप्त गर्ने आवश्यक पर्ने प्रक्रिया र कागजातहरु	सेवा प्रदान गर्ने अधिकारी	लाग्ने दस्तुर	लाग्ने समय
३०	उल्लेखित वाहेक अन्य सिफारिश/ अन्य सेवा	प्रचलित कानुन बमोजिम आवश्यक निवेदन, कागजात तथा कामको प्रकृति अनुसार माग गर्ने सकिने अन्य प्रमाण कागजात	नगर प्रमुख/उप प्रमुख /प्रमुख प्रशासकीय अधिकारी/ वडाध्यक्ष/ शाखा प्रमुख	आर्थिक ऐन २०७८ मा तोकिए बमोजिम	मागको प्रकृती अनुसार वढीमा ३ दिन भित्र

नोट : नगरपालिका/वडा कार्यालयबाट लिनु पर्ने जुनसुकै सिफारिस लिनका लागि नगरपालिका/वडा कार्यालयमा बुझाउनु पर्ने सबै प्रकारको कर बुझाएको हुनु पर्ने छ । अन्य कुराहरु नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०८१ बमोजिम हुने छ ।

५. सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवारी अधिकारी

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	शाखा	सम्पर्क नं.
१	धिरवहादुर शाही	लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन शाखा	९८५८३९९६२७
२	जयवहादुर शाही	आ.ले.प.(स.स्तर पाचौं)	आलेप शाखा	९८६१२५०७२४
३	दर्ववहादुर शाही	सहायक स्तर पाचौं	जिन्सी शाखा	९८६१०८८७९४
४	बलवहादुर शाही	रोजगार संयोजक	प्रधानमन्त्री रोजगार	९८४८१३८०८०
५	सुमित भट्ट	ईन्जिनियर	पुर्वाधार विकास शाखा	९८४३०५५२२६
६	रत्नवहादुर भण्डारी	ईन्जिनियर	पुर्वाधार विकास शाखा	९८४८३०१०२६
७	प्रवलजंग शाही	अधिकृत स्तर छैठौं	योजना शाखा	९८६८३९०२१८
८	अविराज शाही	अधिकृत स्तर छैठौं	प्रशासन शाखा	९८५८३९९६५१
९	कलमवहादुर शाही	सहायक स्तर पाचौं	पंजिकरण शाखा	९८६३४२६८६०
१०	रिताकुमारी पाण्डे	सहायक स्तर पाचौं	महिला विकास शाखा	९८६८९०४०६९
११	रविन्द्र सेजुवाल	अधिकृत स्तर छैठौं	स्वास्थ्य शाखा	९८५८३२११४८
१२	ध्रुव वराल	अधिकृत स्तर सातौं	कृषि शाखा	९८४३७५०८१३
१३	पुर्ण गिरी	अधिकृत स्तर छैठौं	पशु शाखा	९८४८५३७१०९
१४	जसीप्रसाद चौलागाई	अधिकृत स्तर सातौं	शिक्षा शाखा	९८४८३०१७५३
१५	दमनराज शाही	सूचना प्रविधि अधिकृत	सूचना प्रविधि शाखा	९८४४८४३०८२

६. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	लाग्ने दस्तुर	अवधि
१	नागरिकता सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन
२	जन्म दर्ता	जन्म भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
३	विवाह दर्ता	विवाह भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
४	मृत्यु दर्ता	मृत्यु भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
५	बसाई सराई	बसाई सराई भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
६	सम्बन्ध विच्छेद	सम्बन्ध विच्छेद भएको ३५ दिन भित्र निःशुल्क सो पश्चात रु. २००।-	सोही दिन
७	जन्म मिति प्रमाणित	रु.१००।-	सोही दिन
८	नाबालक परिचय पत्र सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन
९	अपाउग सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन
१०	अपांग परिचय पत्र वितरण	निशुल्क	सोही दिन
११	बिद्युत/धारा जडान सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन
१२	नाता प्रमाणित	रु.२००।-	सोही दिन
१३	विवाह प्रमाणित	रु.१००।-	सोही दिन
१४	चार किल्ला प्रमाणित	रु.५००।-	सोही दिन
१५	जग्गाधनी प्रमाण पुर्जाको प्रतिलिपि सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन
१६	घर जग्गा नामसारी सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन

सि.नं.	प्रदान गरिने सेवा सुविधाको नाम	लाग्ने दस्तुर	अवधि
१७	भवन नक्सा पास	प्रति वर्ग फुट रु. ५।- नक्सा पास किताव रु. ५००।- निर्माण सम्पन्न सिफारिश रु. ५००।-	१५ देखि ३० दिन भित्र
१८	योजना सम्झौता गर्ने	निशुळ्क	सोही दिन, सर्जिनको हकमा ३ दिन भित्र
१९	वैंक खाता खोल्ने/बन्द गर्ने सिफारिस	रु.१००।-	सोही दिन
२०	स्वीकृत योजनाको लागत अनुमान तयार गर्ने	निशुळ्क	योजनाको दुरीअनुसार ३ - १० दिन भित्र
२१	योजनाको अन्तिम मुल्यांकन	निशुळ्क	योजनाको दुरी र प्रकृति अनुसार ३- १० दिन भित्र
२२	योजनाको जाँचपास, फरफारक र अन्तिम भुक्तानी	निशुळ्क	सोही दिन, सर्जिनको हकमा वढीमा ३ दिन भित्र
२३	व्यवसाय नवीकरण	आर्थिक ऐन २०७८ वमोजिम व्यवसायको प्रकृती हेरी रु. ५००।- देखि १००००।- सम्म	सोही दिन, सर्जिनको हकमा वढीमा ३ दिन भित्र
२४	मिलापत्र गराउने, विवाद समाधान तथा अन्य न्यायिक कार्यसम्पादन	निशुळ्क	सोही दिन, सर्जिनको हकमा वढीमा ३ देखि १५ दिन भित्र
२५	“घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजत पत्र जारी गर्ने	रु. ५०००।-	छानविन उपसमिति को सिफारिस र नगर कार्यपालिकाबाटलनिर्णय भए पछि ३० दिन सम्म
२६	“घ” वर्गको निर्माण व्यवसायी ईजाजतपत्र नवीकरण	म्याद भित्र रु. ३०००।- म्याद नाघेमा थप रु. ३०००।-	सोही दिन
२७	सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने लाभग्राहीको विवरण अद्यावधिक गर्ने	निशुळ्क	सोही दिन वा विशेष परिस्थितिमा ३ दिनसम्म
२८	कृषक समुह दर्ता र नविकरण	दर्ता रु २०००।- (महिलालाई ५० प्रतिशत छुट), नविकरण रु १०००।	सोही दिन
२९	कृषि औजार उपकरण बिउविजन बितरण	निशुळ्क / निर्णय भएवमोजिम अनुदानमा	सोही दिन
३०	उल्लेखित वाहेक अन्य सिफारिश / अन्य सेवा	आर्थिक ऐनमा तोकिए वमोजिम	मागको प्रकृती अनुसार वढीमा ३ दिन भित्र

नोट : अन्य कुराहरु नगरपालिकाको आर्थिक ऐन २०८१ वमोजिम हुने छ ।

७. निर्णय गर्ने प्रक्रिया र अधिकारी

नगरपालिकाका विभिन्न निर्णयहरु प्राय नगर सभा, नगर कार्यपालिका, विभिन्न समितिहरूले गर्दछन भने कार्यालय प्रमुखले समेत निर्णय गरी कार्यान्वयन गरिन्छ । कार्यान्वयन गर्ने अधिकारी प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

८. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

आवश्यकता र प्रक्रिया अनुसार नगर प्रमुख, नगर उप प्रमुख, वडा अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

९. सम्पादन गरेको कामको विवरण

- योजना सम्बन्धी विभिन्न योजनाहरुको टेण्डर आव्हान भई सोही अनुसार निर्माण व्यवसायीहरु छनौट भई योजना संभोगीता भएको ।

१०. सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद

सि.नं.	कर्मचारीको नाम	पद	सम्पर्क नं.
१	अविराज शाही	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	९८४३६९९५९२
२	मोहन महरा	सामाजिक विकास अधिकृत	९८५१०६७५५०

१०. ऐन, नियम, विनियम र निर्देशिका सूची (खाँडाचक नगरपालिकावाट स्वीकृत भएका)

- चालु आ.व.मा कुनै पनि प्रकाशन नभएको

११. आम्दानी खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अध्यावधिक विवरण

विनियोजन वजेट			२०८१ पौष मसान्त सम्मको खर्च		
चालु	पुजिगत	जम्मा	चालु	पुजिगत	जम्मा
४०७२४००००	१४७७२९०००	५५४९६९०००	६८३०९७३२००	२०००००१००	६८५०९७३२००

११. तोकिए वमोजिमका अन्य विवरण

तोकिए वमोजिमका अन्य कामहरु नियमानुसार आ-आफ्नो शाखागतरूपमा नियमितरूपमा संचालन भइ रहेको छ ।